

Το Μαρτύριον του Πόντου 1922

**Πρόταση σε Φιλίστορες
του Υπτγού ε.α. Κόντη Ιωάννη**

Το Μαρτυριον του Ποντου

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΕΘΝΩΝ

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ

ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΤΥΠΟΙΣ ΑΛΕΞ. ΒΙΤΣΙΚΟΥΝΑΚΗ, ΟΔΟΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ 6

1922

Πρὸς τοὺς Ἕλληνας στρατιώτας!

Εἰς τὸ φυλλάδιον αὐτὸ θὰ ἀναγνώσετε καταλεπ-
 πτῶς τὴν μαρτυρικὴν ἐξολόθρευσιν, ποὺ ἔπαθαν ἀπὸ
 τοὺς Τούρκους οἱ ἀδελφοί μας οἱ κατοικοῦντες εἰς τὸν
 Πόντον. Τὸ μαχαῖρι τοῦ Τούρκου, ποῦ πεντακόσια
 τώρα χρόνια προσπαθεῖ νὰ ἐξολοθρεύσῃ τὴν φυλὴν
 μας, δὲν ἐκουράσθη ἀκόμη καὶ δὲν θὰ παύσῃ ποτὲ τὸ
 ἀκαίσιον ἔργον του, ἐφ' ὅσον ὁ Τούρκος κυριαρχεῖ
 ἐπὶ Ἑλλήνων. Μόνον ὅπου ἡ γενναιότης τῶν Ἑλλή-
 νων ἀπὸ τὰ 1821 ἕως σήμερα ἐξεδίωξε τὸν τύραννον,
 ἐκεῖ ἐδημιουργήθη εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια καὶ ὅλα τὰ
 ἀγαθὰ τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἰσότητος καὶ τοῦ πολιτι-
 σμοῦ. Καὶ αὐτοὶ οἱ Τούρκοι ὅσοι ἔμειναν εἰς χώρας
 Ἑλληνικὰς ζοῦν ὡς ἀδελφοί μας. Ἐνῶ ὅπου κυριαρ-
 χεῖ ἡ ἡμισέλιος, ἐκεῖ δουλεία καὶ θάνατος καὶ κατα-
 στροφή. Ἐκεῖ ὁ σταυρὸς δὲν ἔχει ἀσφάλειαν. Ἐκεῖ οἱ
 ἄνδρες ἀποκεφαλίζονται, τὰ παιδιά τουρκεύουν, αἱ
 γυναῖκες ἀτιμάζονται καὶ εἰσάγονται εἰς τὰ χαρέμια.
 Ὁ Τούρκος ἔμεινε καὶ σήμερα τόσον ἄγριος ὅσον ἦταν
 καὶ ὅταν ἦλθεν ἀπὸ τὰ βάρθη τῆς Ἀσίας, ἔγινε μάλι-
 στα ἀκόμη ἀγριώτερος. Εἰς τὸ Βιβλίον αὐτὸ θὰ ἰδῆτε,
 Ἕλληνες στρατιῶται, διὰ ποίαν ὑψηλὴν ἀποστολὴν
 ἀγωνίζεσθε καὶ ὑποφέρετε καὶ καρτερεῖτε τόσον γεν-
 ναιόψυχοι εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν. Ἐὰν ἐσεῖς δὲν

εἶσθε ἐκεῖ, δὲν ὑπάρχει ζωὴ διὰ τοὺς Ἕλληνας ἀδελφούς μας.

Ἡ λόγχη σας εἶναι ἡ ἀσφάλειά των. Αὐτὴ θὰ τοὺς δώσῃ τὴν ποῦνητὴν ἐλευθερίαν. Δὲν εἶσθε εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν διὰ σκοποὺς κατακτητικούς. Ὁ Ἕλληνας εἶναι πολιτισμένος. Δὲν θέλει νὰ ὑποδουλώσῃ καὶ νὰ ἐξοντώσῃ ἄλλους λαούς. Θέλει νὰ φέρῃ τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἰσότητα καὶ τὴν δικαιοσύνην. Θέλει νὰ σώσῃ τὸν Ἕλληνισμόν καὶ τὸν Χριστιανισμόν ἀπὸ τὴν καταστροφὴν. Ἐκεῖ πὺ πατεῖ ὁ Τούρκος ἐρήμωσις καὶ θάνατος. Οἱ σελίδες πὺ θὰ διαβάσετε στάζουν αἷμα. Δὲν θέλομεν νὰ ἐκδικηθῆτε τοὺς Τούρκους διὰ τὰς σφαγὰς των. Ὁχι! Θέλομεν νὰ ἐξασφαλίζετε τὴν ἐλευθερίαν εἰς ὅσους μένουσιν. Ἡ ἴδια τύχη μὲ τοὺς Ποντίους περιμένει ὅλους τοὺς Ἕλληνας, πὺ θὰ περιέλθουν εἰς τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων. Καὶ ἡ νέα δουλεία εἶναι τρις χειρότερη καὶ πικρότερη ἀπὸ τὴν παλαιάν.

Ἕλληνες στρατιῶται, ἀπὸ τὴν καρτερίαν σας καὶ τὴν γενναιότητά σας κρέμανται χιλιάδες ζωές. Ὁ Τούρκος δὲν πρέπει νὰ ξαναγυρίσῃ ὅπου στήθηκε ἡ σημαία τοῦ σταυροῦ.

(*Ἀνατύπωσις ἐκ τοῦ 3ου τεύχους τοῦ Δελτίου τοῦ Ἑλληνικοῦ
Συλλόγου Κοινωνίας Ἐθνῶν*).

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΝΤΟΥ

Εἰς τὴν πλυθὴν τῶν μαρτυρίων, ἅτινα ὑπέστη καὶ ἔξα-
κολουθεῖ νὰ ὑφίσταται τὸ Ἑλληνικὸν Γένος ἀπὸ τῆς ἐποχῆς
τῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων κατακτήσεως τῆς μεγάλης Ἑλληνι-
κῆς Αὐτοκρατορίας, προσετέθη καὶ ἐν ἀκόμῃ φοικτὸν τῇ
ἀλήθειᾳ μαρτύριον, οὐδενὸς δὲ προγενεστέρου ἤττον τρα-
γικόν. Εἶναι δὲ τοῦτο τὸ μαρτύριον τοῦ Ἑλληνικοῦ Πόν-
του· ἡ μαρτυρικὴ ἐξολόθρευσις τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν Πον-
τίων. Ἀπὸ τῆς ἀνακωχῆς καὶ ἐντεῦθεν ὑπὲρ τὰς 200 χιλιά-
δας Ποντίων εὔρον τὸν μαρτυρικώτερον τῶν θανάτων. Διὰ
νὰ μὴ ἔχουν δὲ καὶ οἱ ὀλίγοι ὑπολειφθέντες Ἕλληνες Πόν-
τιοι μίαν ἑλληνικὴν ἐστίαν ἐν Πόντῳ, κατεστράφησαν ἐκ
βάθρων καὶ αὐτὰ τὰ Ἑλληνικὰ χωρία τοῦ Πόντου καὶ
τῶν ἐπαρχιῶν Νικομηδείας, Νικαίας, Πισιδείας καὶ Ἡλι-
ουπόλεως.

Ἡ μεγάλη δ' ἐθνικὴ δοκιμασία, ἀλλ' ἐν ταύτῳ καὶ
συμφορᾷ, ἔλαβε χώραν ὑπὸ τὰς ἀκολούθους ἀπαισίας συν-
θήκας, τὰς ὁποίας ἐκθέτομεν κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν
τῶν γεγονότων, καὶ ὧν τὴν ἀλήθειαν ἐγγυῶνται ἐπίσημα
ἔγγραφα, ἅτινα ὁ Ἑλληνικὸς Σύλλογος Κοινωνίας Ἐθνῶν
ἠρύσθη ἀπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντι-
νουπόλεως.

Ἐκτοπισμοί.

Τὴν 17|30 Ἰουνίου 1921 ἀπηλάθησαν ἐκ τῆς περιφε-
ρείας Σαμψούντος 3876 πρόσωπα, διαιρεθέντα εἰς τρία
τιμήματα. Τὸ ἐν τούτων, περιλαμβάνον 1000 ἄτομα, ἔκαμεν
στάσιν εἰς Καβάκ, χωρίον ἀπέχον 8 ὥρας ἀπὸ τῆς Σαμ-

ψοῦντος. Ἐκεῖ οἱ φυλάσσοντες αὐτοὺς χωροφύλακες ἔσφαξαν 530, τοὺς δὲ λοιποὺς ὠδήγησαν πρὸς τὸ Ἐλβιστάν, τὸ Μαράς, Τερέντα καὶ Μαλατίαν. Πολλοὶ ἐξ αὐτῶν ἀπέθανον καθ' ὁδόν, συνεπεία τῶν στερήσεων καὶ τῶν βασάνων, εἰς ἃς ὑπεβλήθησαν. Τὸ δεύτερον τμήμα ὠδηγήθη πρὸς τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω μέρη, ἔσχε δὲ παρομοίαν τύχην πρὸς τὸ πρῶτον τμήμα. Τὸ τρίτον τέλος ἐσταμάτησεν εἰς Τζουμπικ Χάν, τρεῖς ὥρας μακρὰν τῆς Σαμψοῦντος. Οἱ χωροφύλακες ἔσφαξαν 650, οἱ δὲ λοιποὶ ὠδηγήθησαν πρὸς τὴν περιφέρειαν Ἐρζερούμ, ἀφοῦ ἐληστεύθησαν καθ' ὁδόν ὑπὸ τῶν χωροφυλάκων, οἵτινες τοὺς ἀφήρουν πᾶν ὅ,τι εἶχον.

Γενικῶς δ' εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Σαμψοῦντος σχεδὸν ὅλοι οἱ κάτοικοι τῶν καθαρῶς χριστιανικῶν χωρίων ἐσφάγησαν, τὰ χωρία κατεστράφησαν, ὅσοι δὲ τυχόν διέφυγον τὴν σφαγὴν, διεσκορπίσθησαν εἰς τὰ ὄρη καὶ ἡ τύχη των ἀγνοεῖται.

Τὰ κακουργήματα τοῦ Ὀσμὰν Ἀγᾶ.

Κατὰ μῆνα Ἰούνιον 1921 ὁ διοικητὴς Κερασσοῦντος Ὀσμὰν Ἀγᾶς ἔκαυσε 18 χριστιανικὰ χωρία εἰς τὰ πέριξ τῆς Ζάρας. Εἰς δὲ τὴν περιφέρειαν Σιαρκι-Καρὰ-Χισσάρ διέταξε τὴν γενικὴν σφαγὴν ὅλων τῶν χριστιανῶν κατοίκων. Ἐκατοντὰς δ' οἰκογενειῶν, αἵτινες ἐκ τῶν περιφερειῶν τούτων εἶχον διαφύγει εἰς Σαμψοῦντα, ἀπεστάλησαν πάλιν εἰς τὰ χωρία των διὰ μέσου Ὀρδοῦ καὶ τὴν 2 Ἰουλίου ἐσφάγησαν εἰς Σιαρκι-Καρὰ-Χισσάρ. Τῇ διαταγῇ δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὀσμὰν Ἀγᾶ, οἱ φίλοι του ἔσφαξαν ἐν Ἐρμπαγὰ 44 πρόσωπα ἐντὸς μιᾶς οἰκίας, ἔκαυσαν δὲ 42 χριστιανικὰ χωρία τῆς περιφέρειας Ἐρμπαγὰ, σφάξαντας τοὺς κατοίκους. Εἰς τὸ χωρίον Κίρκ-Χαρμὰν οἱ κάτοικοι ἐκάησαν ζῶντες. Τὸ αὐτὸ συνέβη καὶ εἰς τὸ χωρίον Ἀντάκιοῖ τῆς Σαμψοῦντος, 500 δὲ ἄνδρες τοῦ Ὀσμὰν Ἀγᾶ ἠτίμασαν τὰς γυναῖκας, τὰ παιδιά καὶ τὰ κοράσια.

Ἐν Σαδίκ ἐσφάγησαν 10 χριστιανικαὶ οἰκογένειαι τῇ διαταγῇ τοῦ Ὀσμὰν Ἀγᾶ. Οἱ δὲ ἄνδρες του ἔσφαξαν τοὺς